

Riksdagens svar RSv 59/2024 rd – RP 13/2024 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och av vissa andra lagar

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och av vissa andra lagar (RP 13/2024 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Social- och hälsovårdsutskottet (ShUB 6/2024 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att statsrådet följer vilka konsekvenser ändringarna i utkomstskyddet för arbetslösa har för försörjningen och sysselsättningen, särskilt för dem som har en svår ställning på arbetsmarknaden, såsom äldre, partiellt arbetsföra och långtidsarbetslösa, och vid behov vidtar åtgärder för att rätta till konstaterade problem.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 5 kap. 4 a § och 13 § 2 mom. samt 6 kap. 8 § 2 och 4 mom. och 9 § 3 mom.,
sådana de lyder, 5 kap. 4 a § i lag 1300/2023, 5 kap. 13 § 2 mom., 6 kap. 8 § 2 mom. och 9 § 3 mom. i lag 1049/2013 och 6 kap. 8 § 4 mom. i lag 857/2015,
ändras 2 a kap. 10 § 2 mom. 1 punkten och 4 mom., 5 kap. 3 § 4 mom. och 4 § 3 mom., 7 kap. 2 § 3 mom. 1 punkten samt 14 kap. 1 a § 1 mom.,
sådana de lyder, 2 a kap. 10 § 2 mom. 1 punkten och 5 kap. 4 § 3 mom. i lag 1300/2023, 2 a kap. 10 § 4 mom. i lag 1380/2021, 5 kap. 3 § 4 mom. i lag 426/2019, 7 kap. 2 § 3 mom. 1 punkten i lag 1374/2014 samt 14 kap. 1 a § 1 mom. i lag 1380/2021, och

Riksdagens svar RSv 59/2024 rd

fogas till 5 kap. 4 §, sådan den lyder i lag 1300/2023, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 och 5 mom. blir 5 och 6 mom., och till 6 kap. en ny 3 a §, i stället för den 3 a § som upphävts genom lag 1311/2019, som följer:

2 a kap.

Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

10 §

Upprepade förfaranden i samband med jobbsökning och arbetskraftsservice

Rätten till arbetslöshetsförmån återställs efter ett förfarande som har lett till föreläggande av skyldighet att vara i arbete när den arbetssökande i sammanlagt minst tolv kalenderveckor har

1) varit i sådant arbete som räknas in i arbetsvillkoret eller i annat lönesubventionerat arbete,

Vid tillämpningen av 2 mom. 1 punkten kan arbetet med avvikelse från 5 kap. 4 § 1 mom. beaktas enligt när det har utförts, men det utförda arbetet och lönen för det beaktas dock bara en gång. Det som föreskrivs i 1 mom. och i 9 § tillämpas inte under den tid den arbetssökande enligt 1 mom. eller 9 § inte har rätt till arbetslöshetsförmåner. Det som föreskrivs i 1—9 § samt i 2 kap. 13 § 2 mom. och 14 § 3 mom. tillämpas inte under tiden för skyldighet att vara i arbete.

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

3 §

Löntagares arbetsvillkor

Granskningsperioden förlängs också med den tid som med stöd av 4 § 3 och 4 mom. inte räknas in i arbetsvillkoret eller under vilken personen i fråga omfattas av sysselsättningsfrämjande service. Dessutom förlängs granskningsperioden med den tid under vilken personen i fråga har skött ett uppdrag som riksdagsledamot eller minister.

4 §

Vad som inräknas i löntagares arbetsvillkor

I arbetsvillkorsmånaden inräknas inte

Riksdagens svar RSv 59/2024 rd

- 1) lön för arbete som en person utfört medan han eller hon fått partiell sjukdagpenning,
- 2) sänkt lön för sjukdomstid som med stöd av arbets- eller tjänstekollektivavtal betalats till personen,
- 3) lön för lönesubventionerat arbete,
- 4) lön eller ersättning som grundar sig på arbetstid som har överförts till en arbetstidsbank.

När ett lönesubventionerat anställningsförhållande har varat i 10 månader, inräknas dock i arbetsvillkoret från och med denna tidpunkt 75 procent av de arbetsvillkorsmånader för vilka lönesubvention har beviljats eller subventionstiden har förlängts med stöd av 7 kap. 7 § 3 mom. eller 7 kap. 9 § i lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice. En ytterligare förutsättning är att anställningsförhållandet fortgår utan avbrott. En eventuell avrundning görs nedåt till närmaste fulla arbetsvillkorsmånad.

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

3 a §

Betalning av inkomstrelaterad dagpenning till nedsatt belopp

Inkomstrelaterad dagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning som betalas med förhöjd förtjänstdel betalas

1) till sitt fulla belopp på det sätt som föreskrivs i 1 § 3 mom. för en tid som motsvarar 40 fulla arbetslöshetsdagar,

2) efter den betalningsperiod som avses i 1 punkten och till dess att inkomstrelaterad dagpenning har betalats för sammanlagt 170 arbetslöshetsdagar, på det sätt att den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel eller förhöjda förtjänstdel minskas så att den inkomstrelaterade dagpenning som avses i 1 § 3 mom. utgör 80 procent av full inkomstrelaterad dagpenning, och

3) efter den betalningsperiod som avses i 2 punkten på det sätt att förtjänstdelen eller den förhöjda förtjänstdelen minskas så att den inkomstrelaterade dagpenning som avses i 1 § 3 mom. utgör 75 procent av full inkomstrelaterad dagpenning.

Den inkomstrelaterade dagpenningen är dock alltid minst lika stor som grunddagpenningen eller den i 3 § avsedda grunddagpenningen och förhöjningsdelen.

Inkomstrelaterad dagpenning börjar på nytt betalas till fullt belopp när arbetssökanden på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret för löntagare eller företagare.

Riksdagens svar RSv 59/2024 rd

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

2 §

Väntetiden för arbetsmarknadsstöd

Från väntetiden avdras fulla kalenderveckor under vilka personen
1) har varit i arbete som räknas in i arbetsvillkoret eller har varit i annat lönesubventionerat arbete,

14 kap.

Särskilda bestämmelser

1 a §

Justeringar med lönekoeficient

De belopp som anges i 2 kap. 7 § 1 mom. 7 punkten, 2 a kap. 2 § 1 mom. 4 punkten och 6 § 1 och 2 punkten, 5 kap. 4 § 2 mom. och 7 § 1 mom. samt 6 kap. 11 § 2 mom. justeras årligen från ingången av januari månad med den lönekoeficient (*lönekoeficient*) som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Vid tillämpningen av 2 kap. 16 § 1 mom. 2 punkten och 2 a kap. 10 § 2 mom. 1 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa beaktas lönesubventionerat arbete som utförts före ikraftträdandet av denna lag med iakttagande av bestämmelserna i 2 a kap. 10 § 2 mom. 1 punkten och 5 kap. 4 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i den lydelse paragraferna hade vid ikraftträdandet av denna lag.

Om lönesubventionerat arbete börjat senast den 1 september 2024, blir en löntagares arbetsvillkor uppfyllt då löntagaren under de närmast föregående 28 månaderna (granskningsperiod) har sammanlagt minst 6 arbetsvillkorsmånader. I så fall, när lönesubventionerat arbete räknas in i arbetsvillkoret från och med den 2 september 2024, tillämpas 5 kap. 4 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa sådan paragrafen lyder i lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1300/2023). I fråga om tiden före den 2 september 2024 tillämpas 5 och 9 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1300/2023) på de kalenderveckor som ska beaktas i arbetsvillkoret och på inkomstrelaterad dagpenning som grundar sig på arbetsvillkoret och innehåller sådana kalenderveckor.

Riksdagens svar RSV 59/2024 rd

På självrisktid som grundar sig på löntagares arbetsvillkor som uppfyllts före den 2 september 2024 tillämpas 5 kap. 13 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i den lydelse momentet hade vid ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 6 kap. 3 a § i denna lag tillämpas, om den arbetssökande har uppfyllt arbetsvillkoret på det sätt som avses i 5 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1300/2023) och maximitiden för utbetalning av arbetslöshetsdagpenning har börjat löpa den 2 september 2024 eller därefter.

På inkomstrelaterad dagpenning som grundar sig på löntagares arbetsvillkor som uppfyllts före den 2 september 2024 tillämpas 6 kap. 8 § 2 och 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i den lydelse momenten hade vid ikraftträdandet av denna lag.

Vid tillämpningen av 7 kap. 2 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa beaktas lönesubventionerat arbete som utförts före ikraftträdandet av denna lag på det sätt som föreskrivs i 5 kap. 4 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i den lydelse paragrafen hade vid ikraftträdandet av denna lag.

Om en arbets- och näringsbyrå har varit skyldig att ordna möjlighet till sysselsättningsfrämjande service eller lönesubventionerat arbete med stöd av 11 kap. 1 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) senast från och med den 1 september 2024 eller om en kommuns skyldighet att ordna lönesubventionerat arbete med stöd av 3 mom. i den nämnda paragrafen har börjat senast den dagen, blir en löntagares arbetsvillkor uppfyllt då löntagaren under de närmast föregående 28 månaderna (granskningsperiod) har sammanlagt minst 6 arbetsvillkorsmånader. I så fall, när service eller lönesubventionerat arbete räknas in i arbetsvillkoret från och med den 2 september 2024, tillämpas 5 kap. 4 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa sådana paragrafen lyder i lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1300/2023). På arbetslöshetsdagpenning tillämpas då 6 kap. 8 § 4 mom. i den nämnda lagen i den lydelse momentet hade vid ikraftträdandet av denna lag. I fråga om tiden före den 2 september 2024 tillämpas 5 och 9 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1300/2023) på de kalenderveckor som ska beaktas i arbetsvillkoret och på inkomstrelaterad dagpenning som grundar sig på arbetsvillkoret och innehåller sådana kalenderveckor.

Om en arbets- och näringsbyrå har varit skyldig att ordna möjlighet till sysselsättningsfrämjande service eller lönesubventionerat arbete med stöd av 11 kap. 1 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice senast från och med den 1 september 2024, tillämpas på löntagares grunddagpenning och inkomstrelaterade dagpenning som betalas för tiden för servicen de bestämmelser i 6 kap. 9 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i den lydelse momentet hade vid ikraftträdandet av denna lag.

Lagens 14 kap. 1 a § tillämpas från och med den 1 januari 2024.

Lag

om upphävande av vissa bestämmelser i en lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs i lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (385/2023) 5 kap. 4 a §, 6 kap. 8 § 4 mom. och 9 § 3 mom., av dem 5 kap. 4 a § sådan den lyder i lag 1301/2023.

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

På inkomstrelaterad dagpenning som grundar sig på löntagares arbetsvillkor som uppfyllts före den 2 september 2024 tillämpas 6 kap. 8 § 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i den lydelse momentet hade vid ikraftträdandet av denna lag.

Om en arbets- och näringsbyrå har varit skyldig att ordna möjlighet till sysselsättningsfrämjande service eller lönesubventionerat arbete med stöd av 11 kap. 1 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) senast från och med den 1 september 2024 eller om en kommuns skyldighet att ordna lönesubventionerat arbete med stöd av 3 mom. i den nämnda paragrafen har börjat senast den dagen, tillgodoräknas servicen eller det lönesubventionerade arbetet i löntagares arbetsvillkor med iakttagande av 5 kap. 4 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i den lydelse paragrafen hade vid ikraftträdandet av denna lag. På arbetslöshetsdagpenning tillämpas då 6 kap. 8 § 4 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i den lydelse momentet hade vid ikraftträdandet av denna lag. Om det i arbetsvillkoret dessutom tillgodoräknas annat arbete, anses det i en arbetsvillkorsmånad ingå fyra kalenderveckor och i en halv arbetsvillkorsmånad två kalenderveckor.

Om en arbets- och näringsbyrå har varit skyldig att ordna möjlighet till sysselsättningsfrämjande service eller lönesubventionerat arbete med stöd av 11 kap. 1 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice senast från och med den 1 september 2024, tillämpas på löntagares grunddagpenning och inkomstrelaterade dagpenning som betalas för tiden för servicen 6 kap. 9 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa i den lydelse momentet hade vid ikraftträdandet av denna lag.

Riksdagens svar RSV 59/2024 rd

Lag

om ändring av 5 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 5 kap. 4 § 4 mom., sådant det lyder i lag (/), som följer:

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

4 §

Vad som inräknas i löntagares arbetsvillkor

När ett lönesubventionerat anställningsförhållande har varat i 10 månader, inräknas dock i arbetsvillkoret från och med denna tidpunkt 75 procent av de arbetsvillkorsmånader för vilka lönesubvention har beviljats eller subventionstiden har förlängts med stöd av 87 § 3 mom. eller 89 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice. En ytterligare förutsättning är att anställningsförhållandet fortgår utan avbrott. En eventuell avrundning görs nedåt till närmaste fulla arbetsvillkorsmånad.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

Lag

om upphävande av 12 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 12 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023).

2 §

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

Lag

om upphävande av 11 kap. 1 och 2 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012) 11 kap. 1 och 2 §, sådana de lyder, 11 kap. 1 § i lagarna 1050/2013, 1366/2014, 371/2023 och 1306/2023 och 2 § delvis ändrad i lag 1306/2023.

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en arbetssökandes rätt till arbetslöshetsdagpenning för löntagare har upphört på grund av att maximitiden gått ut och arbets- och näringsbyrån har varit skyldig att ordna möjlighet till sysselsättningsfrämjande rehabilitering, sysselsättningsfrämjande service eller lönesubventionerat arbete med stöd av 11 kap. 1 § 1 eller 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice eller om kommunens skyldighet att ordna lönesubventionerat arbete med stöd av 3 mom. i den paragrafen har börjat senast den 1 september 2024, tillämpas på ordnandet av service och lönesubventionerat arbete de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Lag

om upphävande av 13 § i lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 13 § i lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen (1269/2020), sådan paragrafen lyder delvis ändrad i lagarna 374/2023 och 1307/2023.

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om en arbetssökandes rätt till arbetslöshetsdagpenning för löntagare har upphört på grund av att maximitiden gått ut och kommunen inom försöksområdet har varit skyldig att ordna möjlighet till sysselsättningsfrämjande rehabilitering, sysselsättningsfrämjande service eller lönesubventio-

Riksdagens svar RSV 59/2024 rd

nerat arbete med stöd av 13 § 1 eller 2 mom. i lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen (1269/2020) senast från och med den 1 september 2024 eller om kommunens skyldighet att ordna lönesubventionerat arbete med stöd av 3 mom. i den paragrafen har börjat senast den 1 september 2024, tillämpas på ordnandet av service och lönesubventionerat arbete nämnda paragraf sådan den lydte vid ikraftträdandet av denna lag.

Om en kommun inom ett försöksområde har varit skyldig att ordna möjlighet till sysselsättningsfrämjande service eller lönesubventionerat arbete med stöd av 13 § 1 eller 2 mom. senast från och med den 1 september 2024 eller om kommunens skyldighet att ordna lönesubventionerat arbete med stöd av 3 mom. i den paragrafen har börjat senast den dagen, tillgodoräknas servicen eller det lönesubventionerade arbetet i löntagares arbetsvillkor med iakttagande av vad som föreskrevs i 5 kap. 4 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), sådan paragrafen lydte vid ikraftträdandet av denna lag.

Lag

om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1300/2023) 4 och 5 mom. i ikraftträdandebestämmelsen samt
fogas till ikraftträdandebestämmelsen ett nytt 15 mom. som följer:

På löntagares arbetsvillkor som uppfyllts före den 2 september 2024 och på de belopp av inkomstrelaterad dagpenning som grundar sig på ett sådant arbetsvillkor samt på det villkor avseende medlemskap som är en förutsättning för inkomstrelaterad dagpenning tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 5 kap. 2 § 1 mom. och 3 § 1 mom. i denna lag tillämpas på arbetssökande från och med den 2 september 2024 efter det att minst en i 5 kap. 4 och 4 b § avsedd arbetsvillkorsmånad eller halv arbetsvillkorsmånad kan beaktas i arbetsvillkoret. Sådana kalenderveckor under perioden före den 2 september 2024 som ska beaktas i arbetsvillkoret omvandlas till arbetsvillkorsmånader så att sammanlagt tre eller fyra kalenderveckor som tillgodoräknas i arbetsvillkoret ger en arbetsvillkorsmånad och sammanlagt en kalendervecka eller två kalenderveckor som tillgodoräknas i arbetsvillkoret ger en halv arbetsvillkorsmånad. Kalenderveckor som tillgodoräknas i arbetsvillkoret kan beaktas i arbetsvillkorsmånader bara en gång.

På arbete som utförts före den 2 september 2024 tillämpas 5 kap. 9 och 11 §, sådana de lyder före ikraftträdandet av denna lag.

Riksdagens svar RSv 59/2024 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas från och med den 1 januari 2024. Arbetslöshetskassan ska på tjänstens vägnar rätta sådana beslut om arbetslöshetsförmåner som fattats före ikraftträdandet av denna lag och genom vilka en arbetslöshetsförmån har avslagits på grund av att villkoret avseende medlemskap inte har uppfyllts.

Helsingfors 19.6.2024

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare